

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobce: **J. R.**
bytem X,
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2018, č. j. 067741/2017/KUSK-DOP/POS, sp. zn. 067741/2017/KUSK /5

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2018, č. j. 067741/2017/KUSK-DOP/POS, sp. zn. 067741/2017/KUSK /5, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl jako opožděné odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Říčany, odboru právního (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. 7. 2017, č. j. 22481/2017-MURI/OPE/1124, sp. zn. 1265/2017/Dpř.-Pr-36 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupků podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 a písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), za což mu

byla uložena pokuta ve výši 3 000 Kč a podle ustanovení § 79 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) povinnost úhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobce v žalobě nejprve uvedl, že mezi ním a žalovaným není sporné, že k podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí došlo dne 18. 5. 2017, zároveň nesouhlasil s tím, že mu bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno dne 2. 5. 2017. Dne 2. 5. 2017 se do datové schránky, do které bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno, přihlásila osoba pověřená podle § 8 odst. 6 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“). Tato osoba však neměla pověření pro přijímání dokumentů určených do vlastních rukou ve smyslu § 8 odst. 8 zákona o elektronických úkonech, které by jí udělil zmocněnec žalobce, který žalobce ve správním řízení zastupoval, a proto tato pověřená osoba nebyla oprávněna prvostupňové rozhodnutí přijmout. Vzhledem k tomu, že správní orgán I. stupně při odesílání prvostupňového rozhodnutí neoznačil tento dokument jako dokument určený do vlastních rukou, byl zpřístupněn i pověřené osobě podle § 8 odst. 6 zákona o elektronických úkonech, ačkoli tato osoba nebyla oprávněna dokumenty do vlastních rukou přebírat. Žalobce má tak za to, že mu nebylo prvostupňové rozhodnutí doručeno dne 2. 5. 2017, a z toho důvodu nemohlo být odvolání podané dne 18. 5. 2017 zamítnuto jako opožděné.
3. Žalobce dále namítal, že došlo k porušení jeho procesních práv, když nebyl žalovaným předem vyrozuměn o tom, že je podané odvolání posuzováno jako opožděné, a dále když nebyl vyzván k seznámení se s novými důkazy, které žalovaný provedl.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že není sporu o tom, že bylo žalobci prvostupňové rozhodnutí doručeno, zároveň poukázal na to, že žalobce tvrdí, že mu bylo toto rozhodnutí doručeno dne 3. 5. 2017, čímž měl podle žalovaného téměř celou lhůtu pro podání odvolání. Dále žalovaný poukázal s odkazem na § 17 odst. 6 zákona o elektronických úkonech na to, že bylo zmocněnci žalobce doručeno prvostupňové rozhodnutí do datové schránky se všemi účinky tohoto doručení. V souvislosti s vyrozuměním žalobce o opožděnosti podaného odvolání a o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí odkázal žalovaný na vyrozumění č. j. 002524/2018/KUSK-DOP/ZAM, prostřednictvím kterého byl žalobce jednak seznámen s vyhodnocením odvolání jako opožděného, a dále byl poučen o možnosti uplatnit práva ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.
5. Žalobce v replice setrval na stanovisku o včasnosti odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a dále odkázal na judikaturu Krajských soudů v Českých Budějovicích a Ostravě, ze které vyplývá, že pochybení správních orgánů při označování doručovaných dokumentů nemůže jít k tíži žalobce. V podání doručeném soudu dne 13. 9. 2018 pak odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 As 59/2018 – 36, řešící problematiku označování datových zpráv.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

6. Ze správního spisu soud zjistil, že správní orgán I. stupně vydal dne 25. 4. 2017 prvostupňové rozhodnutí. Toto rozhodnutí doručil do datové schránky zmocněnce žalobce tak, že dokument neoznačil příznakem „do vlastních rukou“. Konkrétně je v části doručanky nazvané „Do vlastních rukou“ uvedeno „Ne“. V části doručanky nazvané

„Události zprávy“ je k datu 2. 5. 2017 v 11:15 hodin zaznamenáno: „EV12: Přihlásila se pověřená osoba s právem přístupu ke zprávě ve smyslu § 8, odst. 6 zákona č. 300/2008 Sb., v platném znění. Datová zpráva je nyní doručena. Případné dřívější datum doručení fikcí nebo doručení dodáním do schránky orgánu veřejné moci není dotčeno.“

7. Dne 19. 5. 2017 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno prostřednictvím zmocněnce žalobce odvolání. Z předkládací zprávy ze dne 25. 5. 2017 vyplývá, že správní orgán I. stupně ověřil u poskytovatele poštovních služeb datum podání odvolání. K tomuto podání došlo dne 18. 5. 2017.
8. Dne 12. 2. 2018 bylo zmocněnci žalobce doručeno vyrozumění žalovaného č. j. 002524/2018/KUSK-DOP/ZAM, sp. zn. SZ_067741/2017/KUSK/4, ve kterém je uvedeno, že „dne 05. 01. 2018 obdržel krajský úřad od České pošty, s. p., písemné sdělení, z jehož obsahu vyplynulo, že podání (odvolání) bylo učiněno dne 18.05.2017, ve 14:58:03 hodin. Za dané situace tak i hodnotí krajský úřad odvolání jako opožděně podané. Zmíněný podklad (písemnost) bude novým podkladem, na základě kterého krajský úřad vydá rozhodnutí o odvolání. Krajský úřad Vám tímto sděluje, že vzhledem k doplnění spisové dokumentace máte právo na seznámení se s výše označeným podkladem, máte právo se k podkladům vyjádřit, popř. navrhnout jejich doplnění (§ 36 odst. 3 správního řádu).“
9. Dne 22. 1. 2018 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, jímž zamítl odvolání žalobce jako opožděné.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

10. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.

Posouzení žalobních bodů

11. Mezi žalobcem a žalovaným je sporné, zda bylo odvolání žalobce podané dne 18. 5. 2017 podáno včas, anebo zda se jednalo o opožděné odvolání. Zároveň je předtím potřeba zodpovědět otázku, zda lze doručení prvostupňového rozhodnutí do datové schránky zmocněnce žalobce dne 2. 5. 2017 považovat za řádné a zda se na datovou zprávu obsahující prvostupňové rozhodnutí vztahovala povinnost označit tuto zprávu příznakem „do vlastních rukou“.
12. Povinností správních orgánů označovat datové zprávy obsahující rozhodnutí příznakem „do vlastních rukou“ se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud v žalobcem odkazovaném rozsudku ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 As 59/2018 – 36, který nejprve v odstavci [15] uvedl, že „[v]e věci není sporu o tom, že rozhodnutí správního orgánu se v souladu s § 19 odst. 4 správního řádu, v rozhodném znění (i pro zde projednávaný případ se jedná o § 19 odst. 4 správního řádu ve znění do 30. 6. 2017 – pozn. soudu), doručuje do vlastních rukou účastníka řízení, resp. tomu, koho adresát k přijetí písemnosti zmocnil (§ 20 odst. 2 správního řádu)“. V tomtéž rozsudku v odstavci [22] pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „[s]e stěžovatelem se proto nelze ztotožnit v tom, že by se v případě doručování prostřednictvím datových schránek neuplatnil § 19 odst. 4 správního řádu, tedy, že by vůbec nemělo být rozlišováno, zda je písemnost určena do vlastních rukou adresáta či nikoliv (tedy s výjimkou písemností, které by jinak byly posílány obálkou s červeným pruhem, které, jak sám uváděl žalovaný, se v případě

rozhodnutí nepoužívají.)“ Zdejší soud se plně ztotožňuje s výše uvedeným právním závěrem Nejvyššího správního soudu, od kterého nemá důvodu se odchýlit, a proto konstatuje, že i v nyní projednávané věci platí, že prvostupňové rozhodnutí, které bylo doručováno zmocněnci žalobce prostřednictvím datové schránky, mělo být označeno příznakem „do vlastních rukou“.

13. Z doručení k prvostupňovému rozhodnutí vyplývá, že správní orgán I. stupně neoznačil zprávu obsahující toto rozhodnutí příznakem „do vlastních rukou“. Po tomto prvním kroku soud dále posuzoval, jak se toto pochybení správního orgánu I. stupně promítlo do procesních práv žalobce a jaký to mělo vliv na včasnost podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.
14. Z informací uvedených v doručence vyplývá, že se dne 2. 5. 2017 přihlásila do datové schránky osoba oprávněná podle § 8 odst. 6 zákona o elektronických úkonech. Nicméně toto ještě neznamená, že došlo k řádnému doručení prvostupňového rozhodnutí. Podle § 8 odst. 8 zákona o elektronických úkonech platí, že „[p]ověřená osoba je oprávněna k přístupu k dokumentům určeným do vlastních rukou adresáta pouze, stanoví-li tak osoba uvedená v odstavcích 1 až 4 nebo administrátor“.
15. Žalobce v žalobě tvrdí, že osoba pověřená k přístupu do datové schránky ve smyslu § 8 odst. 6 zákona o elektronických úkonech, která se dne 2. 5. 2017 do datové schránky zmocněnce žalobce přihlásila, nedisponovala příslušným pověřením pro přístup k dokumentům určeným do vlastních rukou ve smyslu § 8 odst. 8 zákona o elektronických úkonech. Zároveň není ze správního spisu zřejmé, že by se osoba oprávněná, tj. zmocněnec žalobce, seznámil s obsahem prvostupňového rozhodnutí tentýž den, kdy se do datové schránky přihlásila osoba oprávněná podle § 8 odst. 6 zákona o elektronických úkonech, tedy dne 2. 5. 2017. Ze zjištěného skutkového stavu tak nelze dospět k závěru, že by byla dne 2. 5. 2017 naplněna materiální funkce doručení, neboť nebylo prokázáno, že se dne 2. 5. 2017 seznámil zmocněnec žalobce s prvostupňovým rozhodnutím. V takovém případě nemůže být lhůta pro podání odvolání počítána od 2. 5. 2017 a odvolání podané dne 18. 5. 2017 nemůže být zamítnuto jako opožděné.
16. Z výše uvedených důvodů tak krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. c), § 78 odst. 1 s. ř. s. a podle § 78 odst. 4 věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.
17. Nedůvodné jsou pak žalobní body, ve kterých žalobce poukazoval na to, že nebyl předem vyrozuměn o tom, že je na podané odvolání pohlíženo jako na opožděné, a dále že nebyl informován o nových důkazech, které žalovaný provedl.
18. Jak vyplynulo z vyrozumění žalovaného ze dne 5. 1. 2018, č. j. 002524/2018/KUSK-DOP/ZAM, které bylo zmocněnci žalobce doručeno dne 12. 1. 2018, byl zmocněnec žalobce informován o novém podkladu pro vydání rozhodnutí, tj. o písemnosti obdržené od České pošty, kterou bylo ověřeno datum podání odvolání, a na základě které vyhodnotil i žalovaný podané odvolání jako opožděné. Zmocněnec žalobce byl také poučen v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Napadené rozhodnutí bylo vydáno 22. 1. 2018, tedy po uplynutí pětidenní lhůty, která byla žalobci k vyjádření poskytnuta.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

19. Vzhledem k tomu, že žalovaný neprokázal, že bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno

osobě oprávněné dne 2. 5. 2017, a přesto zamítl odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí jako opožděné, dopustil se podstatného porušení ustanovení o řízení, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, a dopustil se tak nezákonnosti ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a naplnil tak důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí soudem. Doručením rozhodnutí prostřednictvím datové zprávy, která nebyla opatřena příznakem „do vlastních rukou“ a která se zobrazila osobě oprávněné podle § 8 odst. 6 zákona o elektronických úkonech, aniž by měla přístup k dokumentům určeným do vlastních rukou ve smyslu § 8 odst. 8 zákona o elektronických dokumentech, nebyla dodržena materiální funkce doručení. Tímto právním názorem je žalovaný v dalším řízení vázán. Žaloba je důvodná a soud proto napadené rozhodnutí žalovaného v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a odst. 7 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť neměl ve věci úspěch. V případě žalobce shledal soud v dané věci důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s. a rozhodl se nepřiznat žalobci část náhrady nákladů řízení. K nepřiznání náhrady nákladů řízení přistoupil soud s ohledem na používání sofistikované procesní strategie žalobce či jeho zmocněnce (nepodepsaná plná moc připojená k odporům proti příkazům o uložení sankce, podávání pouze blanketních odvolání), jejímž účelem je dosažení zániku odpovědnosti za přestupky v důsledku uplynutí prekluzivní lhůty. Že tyto nebo podobné postupy jsou používány k uvedenému cíli, vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2014, č. j. 10 As 203/2014 – 48, ze dne 31. 10. 2014, č. j. 8 As 119/2014 – 34, a ze dne 17. 10. 2014, č. j. 4 As 171/2014 – 26. U zdejšího soudu lze pak odkázat na rozsudky ze dne 8. 4. 2015, č. j. 46 A 33/2015 – 25, ze dne 11. 8. 2015, č. j. 48 A 56/2015- 32, a ze dne 14. 1. 2016, č. j. 45 A 63/2015 – 24.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. března 2019

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

JUDr. Věra Šimůnková, v.r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.